Рік II. ч. 53. (209) Середа 12. березня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Пожежі у Портсмавтс

БЕРЛІН, 11. III. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Впродовж дня і минулої ночі німецьке летунство успішно продовжувало свої дії проти військових обектів Великої Британії та на морських просторах довкола британського острова.

Сильніша ескадра німецьких бомбовиків дуже успішно атакувала безперервними хвилями важні воєнні обекти у Лондоні. Атаки відбувалися без огляду на важкі атмосферичні умовини і нагальну оборону ворога.

Інша атака зверталася минулої ночі на обекти державних корабельних майстерень у Портсмавтс. Бомби середнього і важкого калібру спричинили великі пожежі.

Стежні літаки заатакували біля східнього побережжя Шкотії ворожий транспорт і важко ушкодили кораблі. На південь від Плимавт німецькі літаки обкинули бомбами торговельний корабель великих розмірів.

Підчас атаки на летовища у південній Анґлії німецькі бомби знищили ганґари і схоронища. Крім того німецькі летуни успішно бомбардували портові уладження в кількох містах південної Анґлії і Шкотії.

Ескадри легких німецьких боєвих літаків знищили підчас атаки на одно з летовищ на Мальті 3 британійські ловецькі літаки й спричинили бомбами пожежу одного ганґару. Одночасно німецькі бомби попали у портові обекти у Ля Валетті.

Далекострільна боєва артилерія відкрила вогонь на ворожий транспорт під охороною, що перепливав у проливі біля Дувру.

Гармати сухопутньої артилерії примусили завернутися кілька британійських кораблів, що останньої ночі намагалися наблизитися до побережжя Атлянтику.

Ані вдень ані вночі ворог не налітав ні на Німеччину, ні на зайняті простори.

——o——

Жива діяльність італійського летунства

РИМ, 11. III. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

На **грецькому фронті** діяльність піхоти й артилерії на різних відтинках 11-ої армії. На відтинку 9-ої армії підчас місцевих боїв італійські війська взяли полонених і здобули зброю. Численні ескадри італійського летунства обкидали успішно бомбами та обстріляли скорострілами становища ворожої артилерії, стрілецькі рови, вантажні самоходи, табори й відділи військ. Поцілено одну ворожу операційну базу. Підчас повітряних боїв зістрілено **4** ворожі ловецькі літаки типу Ґлостер.

Літаки німецького летунського корпусу заатакували летовище Ля Венеція на **Мальті** й знищили при тому 3 літаки на землі та важко ушкодили одну летунську ганґару. Також обстріляли вони скорострілами вантажні самоходи.

В **північній Африці** італійська артилерія примусила до втечі ворожі відділи танків, що намагалися зблизитися до **Джарабубу.**

Італійські літаки бомбардували ворожі морські й повітряні бази в **Киренаїці.**

Ворожі літаки бомбардували **Триполіс** і **Зуару.** Вбиті 3 особи, 2 ранені, матеріяльні щкоди незначні.

У **східній Африці** оживлена діяльність стеж на північному фронті. Ворог налітав на **Гарар і Діредаву,** та без шкід. У Діредаві італійська протилетунська оборона зістрілила один ворожий літак.

——o——

Югославія проти встрявання Америки

БІЛГОРОД, 11. III. — **У звязку з американським предложенням допомогти Югославії, білгородський щоденник „Політика" пише, що ледви чи можна це поважно розглядати. Пропозиція Америки — це радше наївне намагання перевірити терен, щоб одночасно піддержати** спроби Анґлії поширити війну на Балкани. Таким робом Америка знову проявила бажання вмішузатися в европейські справи й загрожувати европейський мир.

Інший щоденник **„Време"** називає встрявання Рузвелта намаганням розпалювати нові конфлікти на Балкані всупереч **мирним** змаганням Німеччини на тих просторах. Рузвелт не ставиться прихильно до Балкану. Таксамо поїздки Доновена до поодиноких столиць цього простору й останні спроби Рузвелта — це тільки вислід дипльоматичної математики Білого Дому. Навпаки — **Німеччина ставиться до Югославії з почуваннями щирої приязни.**

„Хай діється, що хоче на світі, але — за словами Фірера — Німеччина та Італія будуть на вічні часи сусідами" — каже вступна стаття **„Самоуправи"**, головного орґану радикальної орґанізації, що її провідником є голова югославянського уряду Цветкович. — „Мусимо бачити **дійсність** та на її основі будувати, — пише дальше „Самоуправа" — **й мусимо думати про взаємні югославянсько-німецькі інтереси, бо вони є одночасно інтересами Европи".**

——o——

Анґлійський посол покинув Болгарію

СОФІЯ, 11. III. — У понеділок вечером покинув Софію анґлійський посол у Болгарії Рендел. Разом з ним виїхало 50 осіб, членів анґлійського посольства й анґлійської кольонії. Анґлійці відїхали не з головного, але з малого підміського двірця. Вони відїхали до Царгороду. Американський посол Ерл проводив своїх анґлійських друзів до границі. Попереднього дня покинули Софію представники еміґрантського голяндського й бельґійського уряду.

——o——

За наш ремісничий стан

Село наше, — місто не наше. А місто рухливе, місто надає тон селові і тому треба за всяку ціну українізувати наші міста.

Так чуємо заєдно на кожному кроці, чуємо, що треба нам купців, ремісників, промисловців і т. д. Та до речі, що поможуть ці всі заклики, чи гасла. Ми вислухаємо їх, або прочитаємо й на тому кінець. Бо й що ж може видумати хто не будь із нас? Кожний цього хоче. Але як це зробити? Врешті не кожний має на те час, це не його діло, він на тому й не розуміється.

А все ж таки по суті воно так не є. Усі можуть дещо в цій справі зробити. Ось хоча би щодо ремісництва є всякі можливості прийти йому з допомогою стараючись, щоб цьому українському ремісникові жилося краще. Кожний може давати до нього те, що потребує і може ще й других заохочувати, щоб діяли тесаме. І саме таким способом ми сповнюємо свій обовязок супроти свого ремісництва. Ясно, що цей ремісник мусить бути солідний, згідливий і конкуренційний у ціні.

Всюди при УДК і при Делеґатурах основані Комісії Міста, а при них секції ремісників. У секціях зорґанізовано досі 1.046 ремісників, а саме: в люблинській області 572, в краківській 474. Число доволі поважне. Та коли порівняти кількість українського населення в Г. Г. з кількістю цих ремісників, або ще інакше — кількість жидівських і польських ремісників на етнографічно українських землях, то аж робиться моторошно.

І тут питання: як і ким заповнити ці недостачі та як мають ті, що є, подбати про сирівець. Що діється з тими, які не мають ремісничих управнень?

Скажемо собі, що про це мають подбати УДК і Делеґатури. Ясно, що так, але цього ще замало, до цього мусять приложити руку й інші свідомі громадяни. Ось УДК подбав уже про те, що у 1940/41 році є вже аж шість ремісничих шкіл: столярська і шлюсарська в Сяноці й Перемишлі; а у Холмі при вищій технічній школі реміснича школа з більшою кількістю відділів, є також три ремісничі школи жіночого кравецтва, а то в Перемишлі, Грубешові й Замісті. Це все, як на наші відносини, в першому році теперішньої дійсности величезний осяг. Та школи ці дуже слабо ще вивінувані. І тут саме має кожний з нас цю реальну можливість прийти з допомогою УДК, щоб вивінувати ці школи потрібним приладдям, потрібною обстановкою.

Інша така вимога хвилі. Ті, що знають ремесло, а не мають на це управнень і не можуть користуватись удогідненнями, хоча б приділом сирівців — зокрема сільські ремісники — можуть складати, завдяки заходам УЦК і УДК, челядничі і майстерські іспити перед комісіями, зложеними з признаних ремісничою палатою членів цих комісій, що мають потрібні до цього майстерські дипльоми. УЦК зверталося вже з зазивом зголошуватись. І тут неодин з нас, знаючи про таких кандидатів до іспитів, міг би прийти їм з доброю порадою.

Є в нас і свої дипльомовані ремісничі майстри, що не мають практикуючої молоді, тоді, як по селах і містах чимало хлопців з хистом до якогось ремісничого звання.

От у чому річ: Треба за всяку ціну заопікуватися ними, поговорити з майстрами, бо неоден майстер може відказуватись від такого громадянського обовязку — прийняти до себе на практику. Та коли ми ставитимемо такі вимоги до наших ремісників, то мусимо і піддержати їх. Мусимо лише до них йти зі замовленнями, мусимо *на справді переводити в чин це гасло „Свій до свого“, бо тільки так і таким робом* зможемо причинитися до розвою ремісничого стану у нас, на наших землях.

Новий дух Японії

(Від нашого кореспондента)

Берлін, початок березня 1941.

Зацікавлення японськими справами в Німеччині було в останні роки завсіди велике. Зросло воно ще більше тепер, коли ідея пакту трьох та загроза американського інтервенціонізму все то більше набирають конкретних форм наказуючи Німеччині та Японії держати якнайтісніший звязок в цих державах за імперіяльне значіння й майбутнє обох великодержав.

Тайни факту, що сучасна Німеччина й сучасна Японія добре себе розуміють, взаємно себе доповнюють, треба шукати не лише в чисто політичній сфері спільних інтересів. Уже в зовнішній політиці звязалися ці держави деякими приреченнями ідеольогічного характеру. Також і внутрішні риси цих двох народів мають багато спільноти. Так, як відродження Німеччини й майбутнє переформування Европи стали можливі лиш внаслідок духового перелому, що його спричинив і довершив націонал-соціялізм, подібно й у Японії ідея політично - господарської перебудови Східньої Азії стала державним гаслом завдяки основній перебудові народньої японської душі. Таку головну думку висловив і обґрунтував перед міжнародніми добірними слухачами державний радник **Еміль Гельферіх з Гамбурґа в Німецькому Т-ві Военної Політики й Военних Наук**, підчас дуже цікавого реферату на тему „Віднова Японії“. Прелеґент зясував японське „середневіччя“ з його строгим відокремленням від закордону; з його суворим обмеженням числа народин, що впродовж двох століть не змінювалось, і тиранію, якої зазнавали народні маси від владних верств суспільства. Згодом, за цісаря Меі — Японія відкрила свої двері для західньої цивілізації, після чого зусиллям одного лише покоління в незвичайному темпі Японія виконала велитенську працю, осягнувши славу й становище в світі. Зразком цивілізації були для неї Злучені Держави. Велитенський приріст населення викликав еміґрацію. Тоді (у 1924 р.) Америка видала свою заборону вїзду японців, а до цього долучилися ще й оборонні мита, континґентування й торговельні шикани інших країн. Японія мусить мати вентиль для своєї народньої сили, що з кожним роком побільшується на міліон! Японія може кольонізувати лише помірковані смуги землі, бо ж японець не видержує ні великої студені, ні тропікальної горячі.

Інвестиції капіталу в Манджуко та в війні з Китаєм принесли сильне фінансове напруження. Як сильно імпортний край мусіла Японія значно обмежити свої вживальні добра. Ворожа постава обох анґльо-саксонських держав, Америки й Анґлії, спричинила у висліді японський наворот до своїх прастарих народніх ідеалів. З культу для династії і цісаря, з вірности заповітам батьків і дідів, з любови до вояцького й лицарського геройства твориться японська сила віднови, що помагає японцям перетривати та допоможе їм перемогти всі труднощі.

В конфлікті, який невідхильно зарисовується по Тихому Океані, японська фльота кине дулами своїх гармат важке слово. В руках Японії буде провід Східньої Азії.

КТВ.

Тверда школа життя

Перед українською молоддю в межах Г. Г. на часі одно завдання: перейти табор праці Української Служби Батьківщині. Це обовязок, що охоплює українську молодь покищо в межах тільки краківської области. З часом діяти буде він на всіх українських землях у Ген. Губернаторстві.

Табори праці — це також один із виховних засобів, у нас досі не зовсім або дуже мало відомих. Безперечно, що проводові Служби Будови в першій мірі залежати буде на переведенні деяких приладних робіт, але й нам в такій самій мірі залежить на осягненні виховних елементів, що мають їх дати табори праці. Ними будуть: вдержання рідного середовища в таборах, якщо річ іде про склад таборів праці, та про їх осідок на українських теренах, вивчення орґанізації праці, поборення своєрідної відрази до фізичної праці і вироблення фізичної тугости. Вже ціла низка фізичних робіт виконаних точно впродовж якогось часу і під контролею, та наявні практичні користи з цього, мають у собі ці елементи виховання. Не вважаючи на фізичні труди та може саме тому фізична праця дає вдоволення довершеного діла, вона дає учасникові табору наскрізь реальну настанову до життя, та певність про свою вартість в житті. Це зовсім щось інше, як виключно умова праця, якої змістом є більше розвязка абстрактних понять та в якій не завсіди маємо висліді — злі чи добрі. А коли тут найменша виконана робота, тимбільше організована, дає реальний вислід праці, — то це мусить відбитись на світогляді людини. Тому то світогляд робітника — реальний, заразом твердий.

В політичному житті народів постава робітництва завсіди була вирішним чинником в переломових часах їхньої історії.

Табори праці Української Служби Батьківщині зберуть у собі молодь із двох середовищ: сільського і міського. Коли йде про міське середовище, то на нього складатиме в переважній кількості інтеліґентна молодь. І тут і там поняття і розуміння фізичної праці не є правильне.

Вина може не так наша, як століть неволі, бо тяжко навчитися пошани праці під чужим пануванням. Селянин так вріс у цю фізичну роботу й так щоденно скроплює її своїм потом, що без неї жити не може. Та уважає її за свій найтяжчий обовязок — за тягар свого життя. Інтеліґент, вихований на стремліннях цілих поколінь, щоб дістати урядничу посаду, а заразом вирваний із сільського середовища, стоїть і хоче стояти якнайдалі від фізичної праці. Тим то передати масам української молоді правильне розуміння фізичної праці — не так легко. Але й у тому напрямі ми вже маємо зроблені почини. Знані пластові табори праці на Соколі, в Крилосі, де сотні української молоді з лопацою в руках, маючи перед собою приманливу ціль, мозольним трудом, зживалася з твердим життям. І тепер орґанізовані табори Української Служби Батьківщині, зможуть української молоді дати багато, якщо тільки вона зуміє знайти в них своє завдання і його виконати. Для сільської молоді імпозантний вислід орґанізованої масової праці мусить бути виховним засобом у противенстві до знаної їй індивідуальної рільничої фізичної роботи, з якою зжилася і якої осяги не вдаряють її так в очі.

Міська молодь в таборах праці передовсім переломить в собі нехіть до фізичної роботи та скріпить свою фізичну тугість. А всі враз у спільному житті при праці знайдуть скорше, як деінóді, поглиблення свого побратимства („Камерадшафт“), дисциплінованість та життєрадісність. Це тверда школа життя, але доконче потрібна.

—o—

Шевченківська академія у Кракові

Український Допомоговий Комітет у Кракові уладжує у 80-ті роковини смерти Т. Шевченка **СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ** в суботу **15. березня** в год. 19.30 в салі Старого Театру.

Програма академії:

I.

„Заповіт“ — хор „Сурма“;

Відкриття — слово Голови УДК **д-ра В. Загайкевича;**

„Гайдамаки“ — рецитація **м-ри Марії Гарасовської-Дачишинової;**

„Ой, Дніпре мій, Дніпре“ і „Гетьмани“ — баритонове сольо **м-ра О. Стецури.**

II.

Тарас Шевченко — реферат **Евгена Маланюка;**

„Лічу в неволі“ — рецитація **м-ра Ю. Геник-Березовського;**

„Хор підземних ковалів“ і „Косар“ — хор. „Сурма“.

Національний гимн.

Дириґент хору „Сурма“ — **проф. Богдан Пюрко.** — При фортепяні **п. Марта Колтунюківна.**

Білети в ціні від 1—5 зол. скоріше в канцелярії УДК у Кракові, вул. Льоретанська ч. 18, в дні академії при касі. Добровільні датки на зимову допомогу.

— **ЛОНДОН** пережив свій 500-тий летунський алярм дня 7. березня.

— **РУЗВЕЛТ** сказав на пресовій конференції, що кожний день проволоки в прийнятті закону про допомогу Англії, відібється на доставах военного матеріялу для тих держав, що потребують помочі.

— **„ВСІ ВОРОГИ ІТАЛІЇ** — це наші вороги, перемога Італії, це наша перемога“. Так сказав представник провідників абісинських племен, що зібралися в Адіс-Абебі, щоб скласти віцекоролеві Абісинії заяву своєї відданости.

— **ФРАНЦУЗЬКИЙ** амбасадор у Парижі де Бріонон заявив представникам американської преси, що адмірал Дарлян задумує віддати французькі транспорти харчів під охорону французької военної фльоти. Командáнти французьких военних кораблів мають дістати наказ відкривати вогонь, коли б англійські военні кораблі намагалися сконфіскувати французькі торговельні кораблі.

[illegible] часописом

Друковане слово, к[illegible] ред війною були для нас [illegible] буденними речами, над якими ми навіть і хвилинку не застановлялись, бо ж змалечку ми серед них виросли та виховались, зустрічали їх на кожному кроці, словом, були вони для нас звичайним явищем. Та час змінився. Буря, що гураґаном перейшла над нашою землею, викликала багато змін і тому багато з нас опинилось серед таких умовин, в яких для одних довший, для інших коротший час, ґазета та книжка були тільки мріями. І хто хоч короткий час проживав серед таких умовин, може вповні зрозуміти, чим для людини є друковане слово в рідній мові.

Події котились мов вихор. Падали кордони, а держави щезали з поверхні землі, мов милляні баньки. І в такий час довелось багатьом з нас бути без часопису в рідній, зрозумілій для нас мові. Правда, довкруги нас, на кожному кроці зустрічали ми всякі книжки та ґазети, але, на жаль, ми не могли з них вповні користати, бо мова була для нас незрозуміла, чужа. При допомозі нашого, невеликого запасу чужих слів старались ми розшифрувати написане, бо іншими словами годі назвати таке читання, а решту треба було додумуватись. З цього пізніше ми робили висновки, як виглядає положення у світі. Одначе про багато річей, навіть дуже цікавих, ми не довідались з чужих ґазет. Усякі ілюстрації лежали перед нами, але ми не знали, що вони дійсно представляють. Тимчасом хотілось про все знати! Словом, жили ми мов у пустині, хоч кругом нас було море людей.

Ніяке перо не в силі описати цеї хвилини, в якій довелось нам зустрічати часопис, в якому ми зрозуміли кожне слово, часопис, що заговорив до нас рідним словом. Був це спершу малий тижневик, але яким він був для нас великим і дорогим, бо ж з нього довідалися ми про багато річей, яких нам ніхто досі не сказав. Одночасно радість розсаджувала груди, що й ми також маємо свій рідний, український часопис, що не все ще пропало і не останні ми! Зовсім не переборщую, коли скажу, що зустрічав я людей, які пригортали до грудей та цілували „Краківські Вісті", — а сльози з очей котились їм, мов дітвакам. Це не був якийсь театральний жест! Ні! Це була туга за друкованим словом у рідній мові, яка довгий час гнітила душу, туга за знанням, до якого щораз то більше рветься наш ум. Вкінці це був доказ, що минув і ніколи не вернеться той час, коли ми могли жити без рідної книжки й часопису, бо вони стали для нас хлібом насущним!

І тому не треба лякатись нам, що так мало бачимо нових видань та не треба тривожитися,що маємо лиш один щоденник. Зате треба нам радіти, що наш народ, під теперішню пору, може найбільше від усіх народів, горнеться до читання книжки й ґазети. Саме це є запорукою, що скоріше, чи пізніше наші книгарські полиці та бібліотеки заповняться знову найкращими творами наших і чужих авторів. Тепер для нас найважніше те, що народ, в якого книжка ввійшла в душу, у кров, не загинув і ніколи не загине!

В. Патляківський.

——o——

> Ой, тож не сокіл-винозір
> Злетів згори вдолину,
> То прилетів юнак Роберт
> У рідную країну.
> Він на коневі воронім
> По краю пробігає,
> В останній раз шотляндський люд
> До бою він скликає:
> „До зброї всі! Чи ще живе
> Міцна відвага ваша?
> За волю згинуть ми клялись,
> А де ж присяга наша?
> Хто волі ще не відцуравсь,
> Нехай іде до бою!
> Хто память про славу й честь,
> До зброї! Хто за мною?"
>
> Це уривок (ст. 62) з поеми Лесі Українки „Роберт Брюс", що вміщена у книжці:
>
> **Вибрані поезії**
> **Лесі Українки**
>
> Ціна книжки 2.— зол., разом з пересилкою 2.60 зол.
>
> **ЖАДАЙТЕ В УСІХ КНИГАРНЯХ!**
>
> Замовляти: „Українське Видавництво" Краків, Райхсштрассе 34.

[illegible] …ЛАДІЯ до Кракова

Його Високопреосвященство Високопреосвященіший Палладій, архиепископ краківський і лемківський, заповів свій приїзд до Кракова в суботу, 15. березня ц. р. Метою приїзду Владики є безпосередній контакт з духовенством і вірними своєї епархії, перше інтронізаційне богослуження архиєрейським чином у краківській православній святині та офіційні візити.

Порядок богослужень у каплиці православної української парохії в Кракові, Повісля ч. 5, у днях відвідин Владики: 1. В суботу, 15. ц. м., в год. 5-ій пополудні зустріча Високопреосвященнішого Гостя духовенством та українським громадянством у каплиці, Повісля 5, і Всенічна з участю Владики. — 2. В неділю, 16. ц. м., в год. 10-ій рано початок божественної Літургії, яку відправить Його Високопреосвященство Високопреосвященіший Палладій в асисті місцевого і прибулого духовенства епархії.

По закінченні Літургії Владика в асисті того ж духовенства відправить урочисту панахиду по незабутньому Т. Шевченкові.

——o——

»УКРАЇНІКА« В НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ. Місячний додаток до »Кракавер Цайтунґ«, — »Вайхсель Ілюстрірте« ч. 3., помістив на цілій сторінці дуже прихильну статтю »Весілля в Сяноці« та 5 світлин (в тому одну велику) з вечора ноші в Сяноці. — „Кракавер Цайтунг" ч. 55 з ц. р. помістив на цілу сторінку статтю „Жидівська вілля — варстатом вартіснішого народнього мистецтва" з 4 світлинами. Бруно Ганс Гірхе описав у цій інформаційній статті працю у варстатах виробів народнього мистецтва української спілки „Бескид" у Криниці. У віллі „Кармель" працює понад 50 українців під українським проводом над виробом т. зв. „чорного різьбарства": касет, тарілок, альбомів, хрестів, рам до картин, шахових фіґурок у гуцульському стилі. Також виробляють там предмети домашньої потреби, як деревляні ложки, вилки, попельнички, підставки на хліб і овочі, столи, бюрка й інші стилеві меблі, вкінці лещети. Завдяки неструдженому директорові Криниці-живця, п. Наве, та підтримці німецької влади, українці в Криниці мають змогу проявляти свою всебічну творчу працю. Стаття написана з великою прихильністю для гарних успіхів української творчої праці в Криниці.

——o——

БОГДАН ЛЕПКИЙ (38)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

Селяни буцім зраділи.

„От так би, паноньку, й давно, по-людському, на розум, як чоловік до людей, а не по панськи".

Босаковський усміхнувся, хоч і лихий був на хитрих селян, що дурнів удавали.

„Слухайте ж тоді мене, панове посли".

„Слухаємо покірно".

„Якщо ви гадаєте, що на дурного попали, то я вам зараз покажу, що воно саме навпаки".

„Себто — ми дурні?"

„Як гадаєте. Якщо ви не схочете по добру погодитися зі мною, то скажу вас повязати, як баранів, і заставниками повезу з собою. Я маю когось такого, що його на небезпеку виставляти не можу й не смію".

Селяни здивувалися.

„Маєте? А хто ж це такий?"

„Хто? Тая жінка, що біля воза сидить".

„Жінка?" — і скривилися. — „Що ж це за цяця така?"

„Полковника Нечая дружина", — різко відповів Босаковський.

Селяни, як опарені, зірвалися.

„Олена?"

„Еге-ж".

„Покійного гетьмана молодша донька?"

„Вона?"

„А чому ж ви нам цього зразу не сказали, пане? Господи, покійного Хмеля донька! На простім возі, в убожестві! Чого ж це так?"

„Дякуючи таким дурним головам, як ваші. Родина великого гетьмана в небезпеці, а ви, замість постояти за неї, як розбишаки засідаєте в ломаках при дорогах і спокійним людям ні проїзду, ні проходу не даєте. Погадайте собі, що було б, коли б ви так справді на нас напали були та вбили, або покалічили полковницю?"

„Навіть не кажіть такого, пане, бо слухати страшно. Не наша була б вина, не наша".

„А чия?"

„А чому ви нам зразу не сказали, що доньку покійного гетьмана везете? Та ми були б вас з хлібом, з сіллю стрінули, та ми провели б були вас аж у друге село, а друге третьому передало б. Горенько ж ти наше! Ну-ну!... Олена Нечаїха, Олена Нечаїха, чи подумав би хто!"

„Воно ще не пропало. Можете нас ще й тепер відпровадити", — відповів Босаковський.

„І відпровадимо, як же-ж не відпровадити! А може вам чого треба, кажіть. Дамо. Нас іще дотепер Бог милував, не пограбували злі люди. Поділимося з вами. Такі гості, такі славні гості, Богданова донька! Боже, ти наш! Великого гетьмана рідна дитина! А ведіть же нас до неї, хай побачимо, чи вона у свого батька вдалася!"

(Далі буде).

...час і свої дипльомовані ремісничі... коли ми ... реміс- ...чмо

З голосів преси

Шкіра на медведеві

Так, як світ знав і знає, які є воєнні цілі держав оси, — ніхто не знав донедавна, чого хоче у цій війні добитись Анґлія. Анґл. премієр Черчіль, хоч нераз його про це питали, мовчав завзято і ще нині не висказується публично на цю тему. Щойно американська преса відслонює тепер дещо з цієї тайни, а саме розписався на цю тему Джон Коул, редактор „Минаполис Стар Журнал", що товаришив б. кандидатові на президента Уілке в його подорожі до Анґлії. Анґлійський уряд мусів очевидно своїм американським гостям неодне сказати, про що може радо мовчав би й таким чином дещо із цього передісталося нині до публичного відома. „Берлінер Берзен Цтґ" реферує цю статтю Коула, який у загальних — очевидно — нарисах зясував вигляд майбутнього „переможного анґлійського мира". Отже:

»Не буде ніяких відшкодувань і ніяких репарацій, але за те будуть привернені в Німеччині вільні професійні союзи, які раз на все згноблять мілітаризм. Німеччині не вільно буде мати навіть приватного летунства, не будуть істнувати в Німеччині ніякі фабрики літаків, ні не вільно буде вишколювати летунів. Зрештою »Німеччина могтиме істнувати, як нарід вільний під кожним оглядом«. Створений буде також »якийсь новий Союз Народів«, з власною екзекутивою. Анґлійці є доволі великодушні й допускають американців до співучасти у цій майбутній установі. Далі буде встановлена міжнародня поліція з власним летунством, але »з якнайменшою кількістю людей і коштів«. Отже можна собі подекуди уявити, що на випадок опору анґлійським розпорядкам, полетить на німецькі міста град розривних і ґазових бомб, що зрештою було вже практиковане в Індії та в Арабії«.

Попри такі середники, що мали б знищити німецький »мілітаризм«, попри нового Союзу Народів, що мав би прикривати анґлійські злочинства, — не забула анґлійська плютократія очевидно також про інтерес.

»Тому буде знову привернена просперита і буде підвищений життевий стандарт, щоби виплатилася майбутня міжнародня торгівля, — що находитиметься очевидно в руках анґлійців. Вони будуть намагатись відкрити велику частину Европи для вільної торгівлі з низькими митами.

Очевидно, частина Польщі, що її заняли німці, буде знову самостійна й Анґлія безперечно зробить натиск на Совіти, щоби відреклися від зайнятих ними частин Польщі й Фінляндії. (Черчіль не хотів очевидно такого формулування воєнних цілей анґлійської плютократії). Ясно, що також інші держави, як Чехословаччина і т. д. були б знову привернені й усе це мало б форму »вільного союзу держав« під омофором Анґлії«.

Все те маячення смішні й жалюгідні. Анґлія, що вже тріщить в основах, береться відбудовувати старий світ, світ самоволі й насильства. Німецька преса нотує ці хворі пляни, як куріоз часу і дивогляд анґлійської психіки.

Анґлійський протиболгарський плян

Про анґлійські, саботажні наміри супроти Болгарії, перед приходом туди німецької армії, пише „Ноес Вінер Таґблят" за інформаціями італійської преси:

»Софійський кореспондент „Месаджеро" відкриває тайний анґлійський плян наступу на Балкан, а в першу чергу на Болгарію. „Месаджеро" підкреслює, що дві панцирні й десять піхотинських дивізій мали завдання виступити зі Солуня (Сальонік), долиною ріки Струми, походом на Болгарію. Для цієї експедиції було все підготоване аж до подробиць, включно з величезними складами ропного палива, зброї та поміщеннями для війська. Терористичні акти в Болгарії, від яких мало початися, були зрештою вже в ході.

Вавил Ендревс з Интелидженс Сервис (анґл. розвідки — Ред.) склав для тої цілі таку програму: Перш за все повну дезорґанізацію життя болгарської столиці, по друге — зірвання всіх важливих комунікаційних сполучень в одному дні, одночасно; по трете — викликання настроїв загального переполоху. Чільним завданням у цьому було: знищити великі водопроводи в Софії, що сталося б тяжкою катастрофою для болгарської столиці та широких просторів країни. Одночасно мало вилетіти в повітря багато мостів, важливі вузлові залізничі лінії та двірці.

Однак Анґлії знову не пощастило, бо — як часто вже в цій війні — вісь випередила підступні пляни анґлійців«.

—o—

„Туристи Сікорського"

На тему гумористичних еміґратських, а зокрема польських імпрез Анґлії, пише „Берлінер Берзен Цайтунґ":

»У шляхотному намірі Анґлії, дати кривавитися за британські інтереси по змозі іншим народам, склали анґлійці також із польських еміґрантів військові частини під командуванням «ґенерала» Сікорського. В останніх днях, анґлійський король з королевою, перевели інспекцію орґанізації Сікорського, при чому Сікорський пригадав королеві у французькій мові, що д-р Ґебельс назвав колись той його клюб «туристами Сікорського». В мент, коли це говорив, гукнув голосно один із ряду: «Еге ж, Ваш Королівська Величносте, ми станемося дуже небезпечними туристами!» Питання тільки, чи для німців, чи для власних господарів. Король з обовязку заявив, що є захоплений дефілядою своєї польської, допомічної ґвардії. Опісля оглядали обоє суверени з таким же зацікавленням, як і знанням, справи гарматні стоянки та гнізда скорострілів, у яких відогравалася ця парадна сатира польської «армії». При цьому королева хотіла про все докладно дізнатися й узявши одному воякові його скоростріл, заявила з признанням, — як каже двірське звідомлення, свій подив, що ця зброя не є тяжча. За цей доказ своєї несвідомости дістала вона опісля від одного з польських «старшин» китицю цвітів. Щоби заокруглити цю театральну забаву, приняв пан Сікорський після «інспекції» представників преси й оповідав їм, що відвідини короля і королевої зробили на «його вояках» якнайсильніше враження. Німецька армія буде тремтіти, якщо нагадає собі, що їй прийдеться у певних обставинах, мати до діла також з «туристами Сікорського». Рід і спосіб, у який польських еміґрантів в Анґлії затягли авантюристи в роді Сікорського до військової служби, як наемних вояків плютократії — є дальшим доказом упадку британської держави. Театральна парада, в якій мусіли взяти участь король і королева, володарі могутньої колись імперії, — є таким самим маркантним символом цього упадку, як недавно особиста зустріч королем на двірці нового американського амбасадора«.

—o—

ІНЦИДЕНТ В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕНАТІ.

БЕРЛІН, 11. III. — Проект закону про допомогу Анґлії прийняли в 19.30 годині серед величезного напруження. Цю атмосферу зміцнювала ще незвичайна приявність 12-ох поліцистів на трибунах серед публики. Напруження ще більше зросло, коли підчас голосування над поправками опозиції, нагло спустили з трибуни довгий на кілька метрів прапор з написом видним здалека, що закликував сенаторів голосувати проти законопроекту. У звязку з тим арештували одну жінку. На салі панувала мовчанка наче у могилі. Арештовану жінку вивела зі салі поліція.

—o—

УСПІХИ ІТАЛІЙСЬКОГО ЛЕТУНСТВА.

РИМ, 11. III. — Спеціяльний звітовик аґенції Стефані описує так недавню атаку італійських літаків на анґлійський транспорт під охороною на Середземному морі: Розвідчі літаки повідомили, що на морі пливе ворожий транспорт, 10 кораблів під дуже сильною охороною. Командування італійських збройних сил на Еґейському морі видало негайно наказ боєвим літакам атакувати. Не зважаючи на нагальний вогонь артилерії, головно з кружляків, що мали дуже велике число протилетунських гармат, вдалося влучно поцілити один з кружляків двома бомбами важкого калібру, крім того 3 кораблі. Також на інший транспорт під сильною охороною скинено бомби, що важко ушкодили один ворожий контрторпедовець і спричинили пожежу на одному кораблі. Італійські літаки вернулися без втрат до своїх баз.

—o—

ПОЛК. ДОНОВЕН У ПРЕЗ. ДЕ ВАЛЕРИ.

ЖЕНЕВА, 11. III. — Райтер повідомляє, що минулої суботи прилетів з Лондону до Дабліна полк. Доновен, якого вислав през. Рузвелт до Европи. Полк. Доновен відбув одногодинну нараду з през. де Валерою, після якої президент прийняв гостя сніданням, у якому взяв участь кардинал Мек Борн. Опісля полк. Доновен відлетів літаком до Лондону.

—o—

АНҐЛІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ШВИДКОБІЖНИХ КОРАБЛІВ.

УОШИНҐТОН, 11. III. — У добре поінформованих американських кругах говорять, що віддавна почалася підготова, щоби здійснити закон про допомогу Анґлії. Кажуть теж, що вона частинно вже далеко посунулася. Перші засоби з метою здійснити закон про допомогу Анґлії мають приймати безпосередньо після того, як остаточно пройде закон. У звязку з тим пригадують, що вже перед кількома тижнями Білий Дім наказав перевести інвентуру „необхідного" воєнного матеріялу збройних сил Зл. Держав. У той спосіб створили технічну можливість, щоби якнайскорше вислати до Анґлії перші достави. Зогляду на великі успіхи німецьких швидкобіжних човнів у боротьбі проти Анґлії, анґлійці мали наперед зажадати виробу й достави швидкобіжних човнів.

—o—

СІЯМ ДЯКУЄ ЯПОНІЇ

КОПЕНГАҐА, 11. III. — Токійська мирова конференція успішно закінчилася. У вівторок пополудні підписали мировий договір. Голова сіямського уряду, що спеціяльно прибув до Токія, заявив, що завсіди з вдячністю згадуватимуть у Сіямі дружні зусилля японського уряду. Сіям мав якнайбільше довіря до почуття справедливости японського уряду. Тому Сіям заздалегідь передав японському урядові уповноваження поладнати спір з Індокитаєм. Свою промову закінчив сіямський премієр такими словами: „Я зобовязаний до найбільшої вдячности супроти Японії за її дружнє і справедливе відношення до Сіяму".

ВСЬКІ ВІ

...TUNGSDRUCKSACHE)

— 54. (210)

Чет... он

Ціна 30 ...

КАЛЕН...

БЕРЕЗЕНЬ

12. Середа — пр. Прокопія.
13. Четвер — пр. Власія.

— ПОШУКУЄМО АГЕНТА(ІВ) до аквізиції оголошень в Кракові й на провінції. Зголошення з життєписом і порученням УДК. — Українське Видавництво. 1016 3-3

— ЕМЕРИТИ-УКРАЇНЦІ б. польської держави з теренів, що належать до Совітів, НЕГАЙНО подадуть на руки УЦК в німецькій мові: 1. Прізвище й імя; 2. число актів спенсіонування; 3. дату уродження; 4. дату переходу на емеритуру; 5. звання; 6. місце теперішнього перебування; 7. висоту емеритури; 8. місце перебування перед 1. IX. 1939 р.; 9. вік; 10. завваги; 11. посвідку місц. УДК, згл. Делегатури. — Рівночасно закликається тих українців, що покінчили 60-тий рік життя й нездібні до праці, а були в б. польській державі в чинній службі, щоби рівнож зголосилися та подали такі самі дані. — Український Центральний Комітет, Відділ Праці й Сусп. Опіки. 922 2-2

— ТРЕТІЙ КОНЦЕРТ Українського Національного Хору Генерального Губернаторства під проводом Володимира Божика відбудеться в Берліні в Бетовензалі, в четвер, 13. березня в год. 18-ій. З уваги на незвичайні успіхи перших двох концертів цього безперечно найкращого українського хору в Великонімеччині, як про це писала берлінська преса, У. Н. Хор завитав знов до Берліна на чергові виступи. Щасть Боже!

— М-Р ОЛЕКСАНДЕР ПІДГОРОДЕЦЬКИЙ, Дорбничів, пов. Грубешів, зложив 50 зол., з того: 10 зол. на фонд допомоги студентству, 10 зол. УЦК, 20 зол. УДК, 10 зол. на Видавничий фонд української сучасної повісти.

— ДВОМІСЯЧНИЙ ПІДГОТОВНИЙ КУРС ДО ДЕРЖАВНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ШКОЛИ В ЯРОСЛАВІ. Перший піврік науки в торговельній школі в Ярославі виказав, що молодь (хлопці й дівчата), яка прийшла до торговельної школи у вересні м. року до 1. кляси, була слабо підготовлена. Молоді довелося дуже багато працювати, а професори не могли осягнути того, чого хотіли. Найважніше всього, що в програмах торговельних шкіл нема загально-образуючих предметів, а лише предмети фахові, і то в досить поважнім обсягу. Тому трудно було опанувати їх без спеціяльної підготови навіть тим, що покінчили 7 кляс народньої школи, хоч таких приймали без вступного іспиту. Ще гірше було для тих, що не мають покінченої 7-ої кляси народньої школи (бо таких є лише 3 в ярославській окрузі). Більшість приходить до вступного іспиту по скінченні 4—6 кляс народньої школи. Щоб цьому запобігти, дирекція української держ. торговельної школи в Ярославі дістала дозвіл від шкільної влади відкрити підготовні курси для тих, що хотять учитись у держ. українській торг. школі в Ярославі й зложити вступний іспит до 1 року шкіл, не маючи покінченої 7. кл. народньої школи. Цей двомісячний курс почнеться від 1. квітня 1941 і буде відбуватися в Ярославі в будинку державної української торг. школи при вул. Вузька 1. Підготовляти будуть професори торговельної школи. Наука безплатна. Замісцеві учениці й учні дістануть приміщення в інститутах дівочому й хлопячому за мінімальну оплату. Звертаємо увагу батьків і опікунів, особливо тих дітей, що кінчають 4, 5, 6 кляс народньої школи на селах, де нема 7-клясової народньої школи, а мають укінчених 14 літ життя, або укінчать у тому році. Для учнів, що ходять у Ярославі, Лежайську-Передмістї й Радимні до 6 і 7 кляси народньої школи і мають 14 літ, будуть курси в пополудневих годинах. Зголошуватися можна до кінця місяця березня в канцелярії директора школи, Ярослав, вул. Вузька 1.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ зложили (в золотих): Шк. інсп. в Грубешеві 406, Моосс Жигмунд 10, Галас Микола 10, Балко Петро 2, Збірка в Сосниці з нагоди „Крутів" 46.44, д-р Чорняк Іван 10, Стасюк Дмитро 10, УДК Лежайськ 14.43, інж. Теофіль Небожук, Сандомір 50, Майкут Михайло 52.50, дир. Маковецький Петро 5, д-р Сахно Роман 10, Полошинович Володимир 2.50, о. Ст. Гриневецький, Ярослав 50, о. Возянович Петро 25, інж. Пузяк Мирослав, Ліманова 15, УОТ Піскоровиці, Лежайськ 5, Чень Дмитро 5, дир. Ґолда Йосиф, Ґловінка 5, Єнкалова Володимира 20, Петрикевич Рудольф, Варшава 10, Шпорлюк Василь, суддя в Пруxнику 50, д-р Крупський Іван 5, д-р Сорока Іван 20, д-р Адріянович С. 10, Плакса Микола 5, Гімназія в Ярославі, збірка на академії „Крут" 20 — і кличе на довільний даток українську ґімназію в Холмі, семинарію в Криниці та всі інші українські школи на терені Ген. Губернаторства.

— З НАГОДИ похорону короля Альфонса XIII., до Риму прибула ґрупа еспанської шляхти. Вона відвідала Папу, що виголосив при тій нагоді промову, в якій зазначив своє переконання, що Еспанія стане новою потугою.

— АМЕРИКАНСЬКИЙ щоденник „Ню-Йорк Дейлі Нюс" остерігає перед вибухом революції в Зл. Державах. Вона може прийти, коли б американська молодь мала вернутися з інвазійної виправи до Европи в соснових скринях, прикрашених американськими прапорами.

От так собі...

У нас найбільше критиків. Наша ґеніяльність — це критикувати. Не критикувати, значить тратити на повазі, на авторитеті.

Почне хтось, прим., про політику. Зараз насторожуються вуха:

— Не маємо людей, не маємо політиків, сама мірнота!...

— Ясно! — і... сиплються, як з мішка, імена, порівнання, наклепи.

Іноді трапиться білий крук, що заперечує:

— Я не думаю так. У нас, беручи на увагу поодиноких людей, то кожний з них ґеній, тільки — якщо їх разом узяти — виходить... стадо баранів... А в інших народів навпаки: поодиноко кожний ніщо, а разом — сила!

Гутірка вривається. Хтось із обуренням протестує:

— Значить, ви ґеніяльні, і я, і кожний із нас, а разом ми — барани! Чи не так?...

— Барани, не барани, а щурі, що себе загризають, балакуни, яким треба би язики повідрізувати. Забагато й заголосно балакаємо навіть там, де не треба: на залізницях, у трамваях, каварнях, на вулиці. І коли хтось горлає на цілий голос, то зразу вже можна знати, що це наш. Нарід горлаїв, критикоманів, а дійсних критиків, навіть літературних, і на пальцях нема що зчислити...

— — — — — — — — — — —

Таку балачку чув я вчора, а нині прийшов до редакції кандидат на фейлетоніста й почав зразу:

— Я чув від одного поважного добродія, що в вас фейлетони „шванкують". Можу писати вам фейлетони...

— Будь ласка, — кажу йому, — пишіть, у нас треба аж трицять фейлетонів на місяць, а один фейлетоніст ледви два-три фейлетони може написати.

— Я напишу більше...

— Цікаво!

— Чому?

— А тому, що до цього треба мати настрій, тему й загалом... От, може вам відомо, що один славний російський фейлетоніст писав лише два фейлетони на місяць і брав тисячу двісті царських рублів місячно, значить приблизно пятьдесять тисяч золотих...

— Я візьму значно менше й мої фейлетони будуть ще кращі...

— Не сумніваюсь...

— Чому?

— Бо вже зразу бачу, що ви ґеній. Вже згори критикуєте навіть те, чого ще не читали...

— Побачите. Я на вітер не говорю, тільки подайте умови.

— Умови ясні: Перш за все тематика. Не можна писати, прим., про цей, ні про той бік, про чужі, ні про свої справи — політичні, церковні, світські ітд. Зрозуміли?...

— Зрозумів. Але теми?

— В тім то й річ...

— Мусять бути якісь теми!

— Пощо? Ви ж ґеній...

ЛЕЛЕ.

Американський сенат прийняв проект закону про допомогу Англії

УОШИНГТОН, 11. III. — Вечором минулої суботи американський сенат прийняв законопроект про допомогу Англії. За прийняттям закону голосувало 60-ох, проти заявилося 31 сенаторів.Тепер проект цього закону повернеться ще раз до палати послів. Вона має остаточно прийняти зміни, які у законопроекті поробив сенат.

Згаданий проект називається по англійськи „Ленд-Ліс-Бил". Його склали американському парляментові під ч. 1.776. Ця цифра тотожна з роком проголошення незалежности Злучених Держав. Очевидно, що це не сталося цілком принагідно. Законопроект має наголовок: „Закон, що його метою ще дальше зміцнити оборону Злучених Держав і що має кілька інших цілей". Перший уступ називає всі предмети, що служать або можуть служити до оборони. Законопроект уповноважнює президента проводити закордонну політику Злучених Держав згідно зі засадою, що безпека Злучених Держав залежна від успішної оборони демократичних держав у інших частинах світу. Президент Злучених Держав уповноважнений відступати военний матеріял краям, що, на думку президента „важні для власної оборони Злучених Держав". З дотеперішніх засобів президент уповноважнений зараз відступити засоби на 1,5 міліярда долярів. Побіч того президент уповноважнений приймати до направи в американських корабельних майстернях военні кораблі держав, що воюють, літаки, або їх частини. Далі президент уповноважнений подавати інформації, що торкаються оборони краю, кожному урядові, що він його означить.

Згаданий закон має діяти до 30. VII. 1943 року, хіба, що більшість голосів обох палат рішить скорше припинити силу закону, або продовжити речинець його важности.

Повна суперечність з доктриною Монро

РИМ. Дипльоматичний співробітник аґенції Стефані пише — у звязку з оголошеними в мадярській пресі ревеляціями — на тему інтервенції уряду Злучених Держав у Білгороді, що це новий поважний факт вмішування Північної Америки до европейських справ, що суперечить з доктриною Монро.

На основі цього провокаційного становища Рузвелта американський нарід може наявно переконатися, куди зміряє його президент, якого особисті симпатії та ідеї мають зовсім інше обличчя для американського народу й усіх народів Европи та Сходу. Поспіх, з яким здоровий американський розум відсунувся безпосередньо по закінченні военних дій в 1918 р. від европейських справ і відмова від участи в женевському пакті, — наявно доказали, що основні інтереси північно-американського народу в малесенькій мірі згоджуються з теперішньою політикою Білого Дому, та в якій мірі він скомпромітував майбутні взаємини Злучених Держав з іншими народами.

—o—

— ПІСЛЯ ЛИСТА канцлера Гітлера до президента Туреччини, можна там завважити збільшення бадьорих настроїв. Пересічний турок думає, що саме тепер турецький уряд має найкращу нагоду, щоб подбати тільки за справи своєї держави й нації.

— ОРҐАН югославянського радикального союзу „Самоуправа" пише, що Німеччина не хоче розпалювати війни на Балканах, бо вона звідтам черпає різні продукти для своєї военної господарки. Головою радикального союзу є премієр Цветкович.

— В ГАЗІ відбулося засідання военного суду. Перед ним станули виновники нічного нападу на поліційну стежу на вулицях Амстердаму. Кількох обвинувачених засудили на кару смерти.

— ВЖЕ ЗАКІНЧИЛИСЯ німецько-фінляндські переговори в справі товарообміну на рік 1941.

— АНҐЛІЙСЬКИЙ мін. Бевин звернувся з радієвим закликом до всіх анґлійських кораблів у південній Америці, щоб чимскорше верталися до краю.

…час і свої дипльомовані ремісничі…

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ В ЯРОСЛАВІ.

Є в Ярославі маленька Вузька вулиця. На розі тої вулиці під числом 1 колись була народня жидівська школа. Німецька влада віддала цей будинок українцям. Цей невеличкий будинок відіграв в історії шкільництва міста Ярослава неабияку ролю. Зродилося там майже ціле українське шкільництво міста Ярослава. Почало там науку 10 українських шкіл, а чотири українські школи мають там своє приміщення ще й дотепер. В жовтні 1939 року основали там приватні торговельні курси, які провадив дир. Леонід Бачинський. В місяці червні відійшов перший гурток української молоді, в числі 22, фахово вишколеної до промислу, торгівлі чи бюр. — В січні 1940 р. основали там професори ґімназії ґімназ. курси, які кінчить 40 учнів (-ениць) під управою проф. Петра Ісаїва. В той спосіб урятовано у воєнну хуртовину один рік шкільної науки. — В квітні 1940 р. почав там науку шестимісячний сільсько-господарський курс, зорґанізований Т-вом „Сільський Господар". У вересні 12 селянських дітей скінчило цей курс та відходить на село, щоби ширити там сільсько-господарську культуру. — Літом 1940 відбувся там курс Хліборобського Вишколу Молоді при Т-ві „Сільський Господар" під проводом дир. інж. Каплистого. Учнів і учениць було 43. — У вересні 1940 р. цей будинок прийняв тимчасово під свій дах державну українську ґімназію з дир. Є. Форостиною на чолі. Тут відбувалися вступні іспити й тут був початок науки державної ґімназії, що має тепер понад 350 учениць і учнів. Одночасно були тут перші матуральні курси під проводом того ж директора ґімназії.

Від 1. жовтня 1940 р. почала тут науку державна українська торговельна школа під проводом дир. Л. Бачинського й співпраці 6 членів учительського збору. Тут ця школа веде правильну науку досі. — Кілька днів пізніше (5. X. 1940), почала тут науку 3-річня прилюдна українська купецька школа при двох відділах з 62 учнями, а 7. X. 1940 подібна ремісниче школа з 32 учнями. Обі школи під проводом Дирекції Державної Української Торг. Школи.

1. лютого ц. р. той-же будинок прийняв хвилево під свій дах господарську жіночу школу під проводом дир. М. Ціховляс, яка в березні відходить до власного будинку, подібно, як відійшла свого часу ґімназія. Тут йшла підготовна робота до створення 2-річної сільсько-господарської школи в Радимні, де є директором Тиміш Квасокутський з 6-ма учительськими силами й 420 учнями. Наука в тій школі почалася дня 1. II. 1941 р.

Музейна Секція при УДК відбуває там свої засідання й там хвилево примістила свої експонати. В березні ц. р. почалися там двотижневі санітарні курси, що їх уладила Жіноча Секція, й ветеринарійні курси Т-ва „Сільський Г… … коли ми вечірні. В кухні того ж будинку у… реміс… шеву кухню". Будинок є під упра… …ємо державної торговельної школи.

ЛОВІЧ.

Наймолодша Делеґатура УДК повстала в Ловічу як Делеґатура УДК у Варшаві. Провідником Делеґатури іменований учитель Гр. Лучанко. Він займався зорґанізуванням інтеліґенції, розпорошеної по селах, а м-р О. Губчак зорґанізуванням українських робітників у Ловічу. Всіх українців у Ловічу й повіті буде біля 60 осіб. Докладного числа годі ще устійнити, бо в Ловічу є ще більше українців, інвалідів б. польської армії. В ловіцькім 10 п. п. служило дуже багато українців, головно з тернопільського воєвідства, а також білорусинів. Тому серед інвалідів майже половина українців, а багато їх впало в околиці Ловіча. Недалеко Ловіча впав у бою над Бзурою українець, сотник Бабенко.

Великою перешкодою в праці Делеґатури є брак власної домівки і розпорошеність української інтеліґенції (головно учителів-заточенців) по селах. Найважніше завдання, яке собі поставила Делеґатура — це основання української школи для дітей з мішаних подруж.

Німецький шкільний інспектор Кліпперт дуже прихильно ставиться до цього задуму і є надія, що школа буде відкрита. Нова Делеґатура запроєктувала, щоб усі члени передплачували „Краківські Вісті", оподаткувалися на фонд допомоги українському студентству та частіше уладжували спільні сходини.

З ЖИТТЯ ФІЛІЇ УНО В ПОЗЕНІ.

12. лютого відбулося тут свято памяті Ольги Басараб. Свято влаштувала Жіноча Секція з великим пієтизмом, силами виключно жіночими. Відповідний реферат прочитала пані Геник-Березовська, гарно деклямували п-ні Боднарчук та п-на Діяк. П-ні О. Дрогомирецька своєю музикою прикрасила свято, а жіночий хор під орудою п-ні Олени Волянської гарно закінчив його.

Дня 16. лютого о. д-р Побігушка, гр.-кат. священик, відправив панахиду за душу Замученої, на яку зійшлися українці обох обрядів.

26. лютого в найбільшій салі Позена, університетській авлі, відбувся концерт хору Філії УНО в користь німецької зимової допомоги. Диригував проф. Павло Волянський. Хористи були в національних одягах. Колядками та щедрівками К. Стеценка та Д. Котка почав хор свій концерт. У творах М. Лисенка й Д. Січинського хор розгорнув та показав свою добру школу, завершуючи солями п-ні Олени Волянської, п. Ярослава Ощудляка та п. Михайла Харківського. Закінчився концерт „Вечерницями" П. Ніщинського, дуже дбайливо поставленими. Публика нагородила співаків та диригента заслуженими рясними оплесками. Деякі точки треба було повторити. Впорядчиками на са… були діти з доросту Філії УНО, що гарно ви… лися зі своїх завдань.

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., ⅛ сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу, — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 гр.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34, Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79